

avut probleme enorme. Ca de exemplu: decoral se lucra de la 10 până la 3, când plecau acasă. Apoi, cel care a sudat patul de fier forjat nu l-a întărit suficient. Astea nu sunt lucruri cu care să te joci, putea să cadă cineva. Mai e ceva: ei nu salută. Sunt lipsiți de respect față de actor. Au impresia că sunt suverani pentru că sunt mai bătrâni, probabil. La un moment dat, am avut nevoie de un sunetist. Nu a venit niciodată la repetiții. Am ales muzica împreună cu altcineva, am lucrat-o la computer, a fost o muncă enormă. La spectacol, când a venit sunetistul, a fost un dezastre. Greșea toate pozițiile de muzică, dacă era un moment dramatic, el punea o muzică veselă și invers. Borcia spunea că nu-l poate da afară.

Trebuie să stai pe capul Consiliului Județean

Ultima persoană cu care am discutat în Teatrul Tineretului este directorul interimar, actorul Cornel Nicoară, angajat al teatrului de când a terminat facultatea. A fost și director între 1971 și 1989. Înainte de a începe să dialogăm, domnul Nicoară îmi arată o hârtie: Borcia a fost numit director de mine. Eram consilier la Cultură pe vremea aceea.

Îl întreb ce planuri are pentru cele trei luni de interimat.

Vreau să creez o atmosferă cât de cât creativă. Teatrul traversează o criză de autoritate îngrozitoare. Le-am spus actorilor: „Încercați să faceți efortul de voință și de imaginație să vă gândiți că teatrul își începe activitatea acum. Nu țipă nimeni, nu înjură nimeni, nu se ia nimeni de păr cu nimeni”. Proiectul pe care-l susțin, prioritatea numărul unu, este montarea Adei Lupu, [mp'ratul mu]ltel[ar]. Bani cred că nu prea sunt, dar miza spectacolului este foarte mare, așa că trebuie să fac rost.

Venirea dumneavoastră aici după acest scandal nu vă pune într-o postură ingrată?

Sunt lucruri care nu mă afectează direct. E o situație în care va trebui să dovedesc înțelepciune, tact și destulă inteligență.

Ce gen de teatru vreți să promovați? Teatru adevărat, bun. Nu fug de experimente, dar sunt obligat să fac și spectacole la care să vină lumea.

Opriți vreun spectacol dintre cele care se jucau?

Sunt câteva texte în care duritatea limbajului deranjează. La Dallas, de pildă, care are deja doi ani vechime, așa că nu cred că o să-l mai jucăm.

Preluați Festivalul Internațional de Teatru?

În principiu, da. Însă, dacă văd că nu-mi

ajung banii pentru teatru, nu pot să mă bat cu morile de vânt. Nu pot să trăiesc cu teroarea că se face festival, dar până în ultima clipă nu sunt bani. Se vorbește despre niște reîncadrări în teatru.

E cazul lui Victor Giurăscu. Nu putem să-l înlocuim, joacă în multe spectacole. Așa că i-am prelungit contractul. Peste trei luni o să candidați la funcția de director?

Nu am vrut nici acum să fiu director. Totuși, când am aflat că vor să vină oameni din afara teatrului, am spus că mă voi înscrie la concurs. Atunci am fost pus director interimar. Ca vechi actor al teatrului, mă afectează orice lucru negativ care se afirmă despre el. Dacă în aceste trei luni pot schimba atmosfera din interior, voi candida. Dar, în momentul de față, mă îndoiesc. Vreau să joc, nu sunt director de meserie. Cine se cramponează de funcția asta e tâmpit.

Dacă veți ajunge director, nu vă temeți că veți fi schimbat, la rândul dumneavoastră, de Consiliul Județean?

Le-am comunicat deja celor de la Consiliul Județean că nu le va fi ușor cu mine, pentru că sunt incomod. Trebuie să stai pe capul lor. Să le explici de ce ai nevoie de bani. Eu îmi asum incomoditatea scaunului.

Mirona Hărăbör

Corneliu-Dan Borcia:

„O înștiințare și atât”

Cum s-au degradat relațiile dintre dumneavoastră și forurile locale?

Repede și sigur. Totul a pornit de la nemulțumirea unui mic grup, format, la vremea respectivă (decembrie 2000), din trei actori și trei tehnicieni, nemulțumiri iscate de o deplasare la Arad în condiții destul de proaste. Am avut, atunci, o întâlnire cu toată trupa, încercând să aplanez, pe cât posibil, conflictul. Socotind că nu a fost suficient ce hotărâsem eu, au mers cu prima jalbă la Consiliul Județean. În loc să fiu chemat la o discuție pe această temă, ori să vină la teatru pentru a se interesa de adevărul celor reclamate, consilierii au socotit că e mai bine ca acea jalbă să fie publicată în presa locală, cu toate comentariile de rigoare. Asta a fost scânteia. A urmat povestea cu Andrei Șerban; consider că imposibilitatea de a-l aduce la Piatra Neamț pentru un atelier și pentru realizarea unui

spectacol constituie cel mai mare eșec al meu, ca director. Mai ales că perfecționasem proiectul în amănunt. Cred că atunci ar fi fost momentul să-mi dau demisia. Am și fost sfătuit, de altfel, de către un vicepreședinte de la Consiliul Județean, în urma unui control financiar, să fac un asemenea gest. Am refuzat, căci nu mă simțeam cu nimic vinovat. Iar faptul că acel control nu a fost urmat de nici o măsură disciplinară (amenzi, penalizări, sancțiuni) mi-a justificat, cred, gestul.

Cei care au luat atât de ușor în considerare niște scrisori anonime aveau cunoștință cu adevărat de ceea ce se întâmplă în teatru? Vedeați măcar spectacolele?

Unii, da, alții, nu.

Am citit în presa locală, apoi în Expunerea de motive a Comisiei

pentru cultură... a Consiliului Județean că dumnealor (consilierii) considerau că unele spectacole frizau vulgaritatea. Și-au exprimat față de dumneavoastră punctul de vedere, sfătuindu-vă să faceți altfel de spectacole?

Abia după ce au citit anonimele și-au făcut, probabil, o părere. Mai mult, în decursul directoratului meu, șeful Comisiei pentru cultură a făcut parte din Consiliul de administrație al teatrului și era la curent cu toate proiectele noastre. La fel și inspectorul-șef de la Cultură. Dar să revenim la povestea cu Andrei Șerban. Mi-am asumat eșecul și mi-aș fi dat demisia dacă asta nu s-ar fi întâmplat cu o lună înainte de festival. Or, firea mea de ardelean nu m-a lăsat să abandonez totul. Am făcut efortul de a mai organiza o dată festivalul de teatru, cu fonduri puține din partea

forurilor locale, dar cu ajutor din partea sponsorilor (care au acceptat ca banii oferiți pentru venirea lui Andrei Șerban să fie folosiți pentru organizarea festivalului). Pe lângă aceștia, m-au mai ajutat Ministerul Culturii și Cultelor și UNITER.

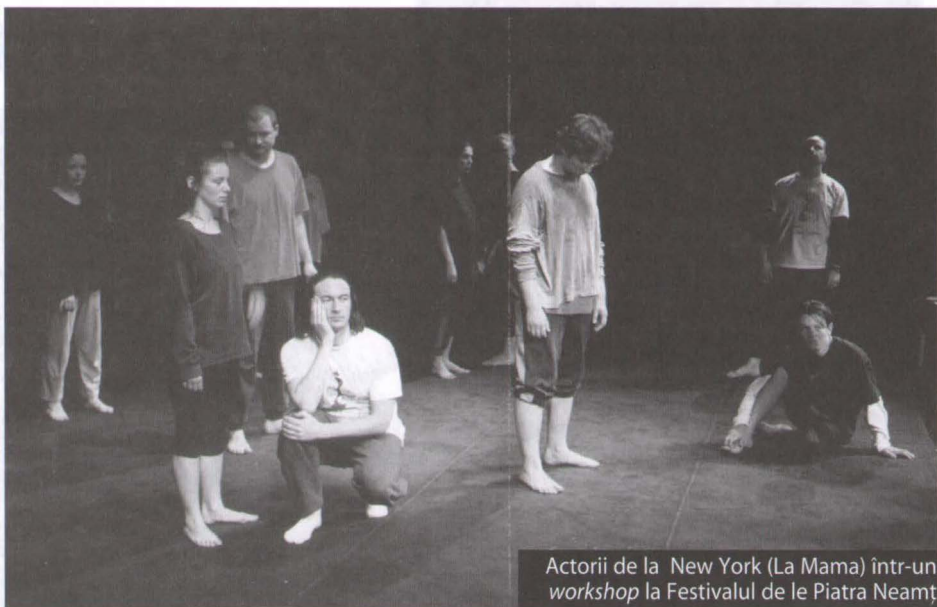
Am înțeles că sunt 13 nemulțumiți dintr-un colectiv de 72 de oameni. A venit cineva de la Consiliul Județean să stea de vorbă și cu ceilalți angajați?

N-a venit niciodată nimeni. În schimb, au fost actorii la ei, încercând să dezamorseze situația. Au adresat și ei memorii. Însă acestea nu au fost luate în seamă.

Eliberarea dumneavoastră din funcție s-a făcut în mijlocul vacanței.

Este lucrul care mă doare cel mai mult, pentru că toți actorii erau plecați din localitate. De altfel, deși eu eram la Piatra Neamț, nimeni n-a catadicsit să mă cheme la vreo discuție, să-mi dea vreo explicație. Mi-au trimis hotărârea prin care eram destituit și în care nu era menționat nici un motiv al demiterii mele. Era o înștiințare și-atât. Mă mai doare că s-a votat în unanimitate eliberarea mea din funcție.

foto: Cornel Miftode

Actorii de la New York (La Mama) într-un workshop la Festivalul de la Piatra Neamț

Ați simțit că breasla teatrală vă stă alături în asemenea momente?

Da, dar prea târziu. Protestul UNITER a venit când tocmai se hotăra destituirea mea de la conducerea teatrului.

Ați mai fi în stare s-o luați de la început după această întâmplare?

Dacă aș mai avea sprijinul patronatului, ca în primii patru ani de directorat, da.

Ce ar putea să facă breasla teatrului?

Un singur lucru cred c-ar putea face, anume ca solidaritatea să fie deplină și la timp manifestată. Căci, dacă se petrece *post factum*, ea nu are altă valoare decât de a fi consemnată pe hârtie.

Marinela Țepuș

Bogdan Talașman:

„Publicul din Piatra nu era prost”

Teatrul Tineretului din Piatra Neamț te-a lansat ca actor. Din câte știi, după ce ai terminat facultatea de teatru ai fost angajat acolo vreme de trei ani. Cum vezi demiterea fostului tău director, Corneliu-Dan Borcia?

Nu știu ce s-a întâmplat. Tot ce pot spune este că domnul Borcia mi-a dat să joc în condițiile în care teatrele din București nu mi-au oferit nimic. Venisem după un rol la Național, un rol principal la „Bulandra” și eram distrus că nu-mi pot face meseria. Atunci, Borcia mi-a spus: „Vrei să faci teatru? Vino aici!” M-am dus, deși condițiile au fost mizere, am stat „la comun”, pentru că în primul an nu am avut casă.

De ce ai continuat?

Era ceva anume la Piatra.

Într-un interviu din „Scena” de anul trecut spuneai că actorii „ratați” din teatrul de la Piatra Neamț încearcă „să submineze munca directorului”. Frecușurile existau, acolo, dinainte să mă duc eu. Acum, însă, s-a umplut

paharul. Borcia spunea: „Ce să fac cu ei? Nu sunt buni, și vreau să angajez pe alții, dar îmi sar în cap cei de la Consiliul Județean. Țipă la mine că nu vor cazuri sociale în județ. Că nu vor actori șomeri”. Toți actorii proști vor contracte pe viață. Ei l-au înlăturat.

Se pare că Borcia a fost demis și pentru „incapacitate managerială”.

Asta e o tâmpenie absolută, din moment ce face un festival internațional de teatru, din bani puțini, i-a adus pe Vlad Mugur și pe Andrei Șerban, căruia i-a smuls promisiunea că mai vine să monteze o piesă acolo. Actorii de care spuneam au sărit în sus că nu-i interesează Andrei Șerban: „Noi vrem piese pentru publicul nostru, nemțean”. Nu spun să nu se facă. Dar la Piatra mai există și public tânăr, care vrea un teatru modern.

Teatrul pe care îl făceați voi acolo nu mergea pentru spectatorii nemțeni? Voi vorbeați, pe scenă, o limbă pe care cei din sală nu o înțelegeau? Și ce dacă, o dată sau de două ori, chiar s-a întâmplat așa? Este cazul

spectacolului lui Vlad Mugur Scandal cu publicul, și chiar al Livezii de vișini al lui Igor Larin. Tu, ca spectator, nu vii la teatru ca să te odihnești și, eventual, ca să și dormi în fotoliu. O provocare te îndeamnă să mai și gândești. Totuși, nu e vorba numai despre public, ci și despre acei actori care vroiau să facă teatru comod. Eventual, la o replică, să își aprindă și câte o țigară. Ei, împotriva acestui gust Victor Scoradeț și Borcia au creat o enclavă care a supărat pe foarte mulți. Județul era codaș, iar teatrul devenise primul. Despre teatru se vorbea mai mult decât despre echipa de volei ori despre „Ceahlăul Piatra Neamț”. Cred că asta a deranjat. Din câte am înțeles eu, picătura care a umplut paharul a fost că nu i-a mai prelungit contractul actorului Victor Giurăscu. Dar în orice țară se întâmplă așa. Nu mai aveau nevoie de el. L-au anunțat cu 30 de zile înainte, deci s-au respectat toate prevederile legale. El s-a dat de ceasul morții: „Cum să plec? Dacă am stat patru ani, vreau contract pe viață”.